

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Missa III. vbi, quando & quo ritu celebranda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

MISSA III.

*Vbi & quando & quo ritus
celebranda.*

CONCILIUM Trident. sess. 22. cap. 1.
Cōdefiniuit sub anathemate hæc sequētia.

*Scilicet hæreticum esse dicere, Non offerri in
missa idem sacrificium incruentum, quod in
cruce fuit oblatum cruentum. Aut in missa
non offerri verum & proprium sacrificium. Aut
quod offerri in ea sacrificium, nō est aliud quàm
nobis Christum dari ad manducandum. Vel
Christum non fecisse Sacerdotes Apostolos per
illa verba, Hoc facite &c. Aut missa sacrifici-
um tantum esse laudis, & gratiarum actionis,
vel nullam commemorationem sacrificij in cru-
ce peracti, non autem propitiatorium: vel solum
prodesse sumenti: neque pro viuis & defunctis,
pro peccatis, pœnis, satisfactionibus, & aliis ne-
cessitatibus offerri debere. Aut blasphemiam
irrogari Christi sacrificio in cruce peracto per
missa sacrificium, aut illi per hoc derogari. Aut
imposturam esse missas celebrare, in honorem
sanctorum, & pro illorum intercessione apud
Deum obtinenda. Aut canonem missæ errores
continere. Aut ceremonias & vestes esse ma-*

00 2 las.

las. Aut missas, in quibus solus Sacerdos sacramentaliter communicat, illicitas esse. Aut quod nihil summissa voce dicendum sit in missa. Aut lingua tantum vulgari celebrari debere. Aut aquam non miscendam esse vino in calice offerendo, Aut non esse optimum omnium pro animabus Purgatorij suffragium.

Idem Concil. Trid. sess. 22. Decret. de Reform. statuit hæc. Iubeant Episcopi ne fiat ulla conuentio super dicendarum missarum mercede: neque in missis nouis offeratur quicquam magis coactè quàm sponte. Nulla missa dicatur extra Ecclesiam, aut oratorium, quod non subiaceat uisitationi Episcopi, vel Ordinarij. Nullus presbyter notoriè criminosis eam dicat, nec diuinis officiis intersit. Nulla cantio lasciuia, vel prophana misceatur cantus etiam organico. Nec in missa fiant caremonia inusitata, nec cum superstitioso candelarum numero. Non fiant in Ecclesia actiones & colloquia uana, vel prophana, nec deambulationes, strepitus, clamores. Ordinarij moneant teneri parochianos ire ad audiendam concionem in suis parochiis quietè commodè potuerint. cap. 21. nu. 10. & cap. 25. n.

Peccat ergo mort. qui celebrat extra locum sacrum, & post Trident. non potest Episcopus concedere facultatem celebrandi extra locum sacrum super aram portatilem. cap. 25. num. 82.

Potent

Poterit nihilominus sicut antea poterat ob necessitatē celebrari extra locū sacrum sine licentia Episcopi, ita & nunc. ibidem.

Non potest dari licentia celebrandi in mari vel in flumine, etiam vigente necessitate. num. 82.

De celebrante in Ecclesia interdicta, vel polluta, vel sine ararvide Irregularitas. V I. VII. lit. B. F.

Peccat mort. qui celebrat sine omnibus vestibus sacris, vel sine corporalibus, vel sine libro saltem continente, canonem *Te igitur*, etiam si festum vngeret: & quamvis aliter non posset vitare mortem secundum Caietanum, quod satis durum videtur. Potest loco cinguli vti stola, & loco stolæ manipulo longo, imò secundum aliquos cingulo non benedicto. cap. 2 §. nu. 84.

Peccat mort. qui celebrat sine aqua, vel lumine, & qui consecrat in pane fermentato, vel corrupto, vel in vino adeo acido, vel limphato, vt substantiam vini amittat. Et qui solum vinum consecrat sine aqua, & qui noctu ante lucem, excepto Episcopo: liceret tamen ex licentia Episcopi ob necessitatem communicandi infirmum, imò etiam absque licentia si Episcopus absit. num. 85.

Non peccat, qui celebrat post horam sextam, dummodo non sit post nonam. nu. 86.

Oo 3 Peccat

Peccat m. qui pluries quàm semel celebrat in die, nisi in septem casibus. I. In die Natiuitatis Domini, in qua tres Missæ dici possunt. II. Quando dicta missa superuenit persona notabilis veluti Episcopus. III. Quando dicta missa corpus defuncti occurrit sepeliendum. IV. Quando adest necessitas communicandi ægrotum, & non est Eucharistia. V. Quando quis præest duabus Ecclesiis, quæ indigent duabus missis, nec est alius qui dicat alteram. VI. Propter benedictionem nuptialem. VII. Quando occurrit causa iusta ad arbitrium boni viri. Sed isti casus intelliguntur dummodo purificationem calicis non sumpserit. cap. 25. nu. 87.

Missæ non potest celebrari in die Parasceues, & Sabbato sancto. Consuetudo tamen fecit, vt tali sabbato Sancto dicatur vna, & ea quæ dicenda erat in ipsa nocte Resurrectionis: dici tamen potest in die cœnæ Domini missa tam secretò quàm publicè. n. 88.

De celebrante cum non sit ieiunus, vide Missa. I I.

Peccat m. is cuius negligentia sanguis funditur in terra, vel in altari. Quòd si stillauerit in terram, lambatur lingua, & tabularadatur. Si non fuerit tabula, vt non conculcetur, locus torrodatur, & igne consummetur, & cinis intra altare recondatur. Si autem

tem super altare stillauerit, sorbeat minister stillam: si super linteum, abluatur illud ablutione, à ministro calice supposito, & aqua ablutionis recondatur iuxta altare: vnde ob hanc causam non est comburendum corporale. nu. 89.

Peccat, qui reliquias Sacramenti post ablutionem sumit post interuallum, secus si in continenti. nu. 89.

Prima ablutio calicis cum vino facienda est. num. 90.

Si post sumptionem sanguinis aliqua particula hostiæ adhæserit ori, potest sumi ablutio, quamuis hæc deglutiatur priusquam particula. cap. 25, num. 90.

Si sumpto sanguine particula hostiæ adhæserit calici, potest infundi vinum, vt simul cum particula sumatur. nu. 90.

Qui sumpta hostia inuenit in calice solam aquam debet sumere vinum, & aquam, vel solum vinum cum aqua, quæ remanet in calice, & consecrate, incipiendo ab illis verbis, *Simili modo*, prosequens vsque ad illa, *vnde & memores*, &c. aliisque prætermisissis (ne populus propter moram intelligat errorem) sanguinem percipere. numer. 91.

Qui multas hostias consecrandas accipit, vere consecrat eas, quamuis dum profert

① ② 4 verba,

verba, recorderur tantum hostiæ, quam manibus tenet. c. 25. num. 91.

Qui celebrat, debet nominatim pro Papa, & pro Antistite suo, & pro Rege, & pro illo, vel illis pro quibus Missam specialiter facit, non tamen pro aliis. num. 111.

Breuis modus applicandi Missam pro aliis à prædictis est.

Memento Domine mei, & eorum viuorum quibus possum sine præiudicio prædictorum valorem huius Missæ applicare, & humillimè supplico, vt eo ordine mihi, & illis applies, quem tu optimum esse ordinem nosti.

Nec expedit plura nomina concipere, ne mentem distrahant; vnde hæc memoria erit conueniens, vt in nominatiuo collocet se ipsum; in genitiuo, genitores; in datiuo, datores, seu benefactores; in accusatiuo, offensos, vel sibi iniurios; in vocatiuo, interuenientes; in ablatiuo, eos quibus obtulerit preces illius, vel qui suas obtulerunt illi. cap. 25. num. 111.

MISSA IIII.

Quo ad auditionem.

PECCEAT mort. qui vtens ratione, non audit Missam die festo sine iusta causa, quam